Sivistysvaliokunta

Perjantai 10.4.2026 klo 11.30—12.50

Läsnä
puheenjohtaja Tuula Haatainen sd
varapuheenjohtaja Ari Koponen ps
jäsen Maaret Castrén kok (1, 2, 3, 4, 6, 7) (5 osittain)
jäsen Pia Hiltunen sd (6, 7) (4, 5 osittain)
jäsen Mari Holopainen vihr (4, 5, 6, 7) (3 osittain)
jäsen Laura Huhtasaari ps (5, 6, 7) (4 osittain)
jäsen Hanna Kosonen kesk
jäsen Milla Lahdenperä kok (5, 6, 7) (4 osittain)
jäsen Mia Laiho kok (5, 6, 7) (4 osittain)
jäsen Pia Lohikoski vas (5, 6, 7) (4 osittain)
jäsen Nasima Razmyar sd (5, 6, 7) (4 osittain)
jäsen Sara Seppänen ps
jäsen Jaana Strandman ps (4, 5, 6, 7) (3 osittain)
jäsen Oskari Valtola kok

Sihteerit
valiokuntaneuvos Marja Lahtinen
valiokuntaneuvos Maiju Tuominen

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 6 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Yhdenvertaisuusvaltuutetun kertomus eduskunnalle 2026
Kertomus K 2/2026 vp

Asia on saapunut sivistysvaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle.

Valiokunta keskusteli asiantuntijasuunnitelmasta.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle arkistointilaiksi ja laiksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 169/2025 vp

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

5. Lapsiasiavaltuutetun kertomus eduskunnalle 2026

Kertomus K 1/2026 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Lapsiasiavaltuutetun kertomus eduskunnalle 2026 liite A 5

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun loppuun.

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Ed. Lohikoski ehdotti, että perustelujen kappaleen 3 kolmannen virkkeen keskivaiheille lisätään sanat: ”ja lapsiköyhyyteen puuttuminen”. Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Perustelujen kappaleen 14 jälkeen lisättiin uusi väliotsikko ja kaksi kappaletta:

”Leikin ja turvallisen lapsuuden merkitys

Kertomuksessa todetaan, että leikki on tärkeä osa lapsuutta, mutta leikin rooli koulutuksessa on viime vuosina jäänyt heikentyneiden oppimistulosten aiheuttaman huolen varjoon. Lisäksi kertomuksessa viitataan vuonna 2025 julkaistuun Lapsibarometriin, joka painottaa leikin merkitystä esiopetuksessa. Varhaiskasvatuksen tutkijat ovat olleet huolissaan koulumaistumisen ilmiöstä, jossa jo varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen viedään koulumaisia elementtejä, jotta lasten oppimistuloksia saataisiin parannettua ja lasten taustoista johtuvia eroja tasoitettua jo ennen perusopetukseen siirtymistä. Sivistysvaliokunta toteaa, että leikki, vuorovaikutus ja arjen rytmi ovat suomalaisen varhaiskasvatuksen ydintä. Liiallinen koulumaistuminen on riski, joka voi nostaa suorituspainetta ja heikentää lasten hyvinvointia, mielekkyyttä sekä oppimisen sosiaalista perustaa. Leikin asemaa pitää vahvistaa myös koulun alkuvuosina.

Sivistysvaliokunta katsoo, että digitalisaatio ja tekoäly voivat auttaa oppimisessa, mutta samalla asettaa riskejä lasten hyvinvoinnille, turvallisuudelle ja yksityisyydelle. Etenkin pienten lasten kanssa painopiste tulisi aina olla kasvokkaisessa vuorovaikutuksessa. Lap-

set ja nuoret tarvitsevat turvallisempia digiympäristöjä ja korkeampaa tietosuojaa. Lisäksi henkilöstöllä tulee olla riittävä osaaminen, joka tunnistaa myös teknologiaan liittyvät riskit.”

Muilta osin luonnos hyväksyttiin sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

7. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on tiistaina 14.4.2026 kello 12.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Marja Lahtinen

Valiokuntaneuvos Maiju Tuominen